

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

III. volebné obdobie

416

Vládny návrh

Z á k o n

z 2003

o opatreniach voči osobám, ktoré nadobudli majetok z nelegálnych príjmov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje postup orgánov verejnej moci pri zisťovaní spôsobu nadobudnutia majetku a opatrenia voči fyzickým osobám a právnickým osobám, ktoré nadobudli svoj majetok z nelegálnych príjmov.

§ 2

Vymedzenie niektorých pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) majetkom nehnuteľnosť, byt, nebytový priestor, hnutelná vec, majetkové právo a iná majetková hodnota,
- b) skutočnosťami nasvedčujúcimi tomu, že majetok fyzickej osoby alebo právnickej osoby bol nadobudnutý z nelegálnych príjmov skutočnosť, že hodnota majetku fyzickej osoby alebo právnickej osoby presahuje preukázateľné príjmy, ktoré fyzická osoba alebo právnická osoba mohla dosiahnuť, najmenej však o 200-násobok minimálnej mesačnej mzdy¹⁾,
- c) príjmom peňažný príjem alebo nepeňažný príjem z činnosti alebo z majetku vrátane príjmu z prevodu majetku, ako aj príjem z iných zdrojov, najmä štipendium, príspevok alebo iná podpora, dávka nemocenského, dôchodkového alebo sociálneho zabezpečenia, náhrada škody, náhrada nemajetkovej ujmy, výhra v lotérii, stávke alebo inej podobnej hre, výhra z reklamnej súťaže a žrebovania, cena z verejnej súťaže a športovej súťaže; nepeňažný príjem sa oceňuje cenou obvyklou v mieste a čase plnenia,

1) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzdě v znení neskorších predpisov.

- d) hodnotou majetku cena, za ktorú fyzická osoba alebo právnická osoba majetok nadobudla; ak možno túto cenu zistiť len s nepomernými ťažkosťami, alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, rozumie sa hodnotou majetku cena obvyklá v mieste a čase nadobudnutia majetku.

Postup orgánov verejnej moci pri zisťovaní spôsobu nadobudnutia majetku

§ 3

(1) Ak orgán verejnej moci pri výkone svojich právomocí zistí skutočnosti nasvedčujúce tomu, že majetok fyzickej osoby alebo právnickej osoby bol nadobudnutý z nelegálnych príjmov, je povinný o tom neodkladne písomne upovedomiť službu finančnej polície Policajného zboru (ďalej len „finančná polícia“). Ustanovenia osobitných predpisov o povinnosti zachovávať mlčanlivosť²⁾ týmto nie sú dotknuté.

(2) Finančná polícia prijíma písomné oznámenia fyzických osôb a právnických osôb o nadobudnutí majetku z nelegálnych príjmov fyzickou osobou alebo právnickou osobou. Z oznámenia musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka a čo sa oznamuje.

(3) Ak písomné oznámenie podľa odsekov 1 alebo 2 bolo doručené inému orgánu verejnej moci ako finančnej polícii, tento bezodkladne postúpi vec finančnej polícii a upovedomí o tom fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorá oznámenie podala.

§ 4

(1) Finančná polícia na základe písomného oznámenia podľa § 3 preskúmava spôsob nadobudnutia majetku, najmä obstaráva podklady, požaduje vysvetlenia, zisťuje a zabezpečuje dôkazy potrebné na podanie podnetu podľa § 5 a vykonáva potrebné opatrenia. Finančná polícia neprihliada na písomné oznámenia, v ktorých nie je uvedené meno, priezvisko a bydlisko fyzickej osoby alebo obchodné meno alebo názov a sídlo právnickej osoby, ktorá oznámenie podala.

(2) Pri preskúvaní spôsobu nadobudnutia majetku podľa odseku 1 spolupracuje finančná polícia s inými orgánmi verejnej moci, právnickými osobami a fyzickými osobami. Tieto sú povinné poskytnúť finančnej polícii potrebnú súčinnosť, najmä urýchlene vybavovať jej dožiadania a oznamovať jej požadované údaje. Ustanovenia osobitných predpisov o povinnosti zachovávať mlčanlivosť²⁾ týmto nie sú dotknuté.

2) Napríklad § 39 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, § 32 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, § 18 zákona Slovenskej národnej rady č. 132/1990 Zb. o advokácii v znení neskorších predpisov, § 16 zákona Slovenskej národnej rady č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení neskorších predpisov.

(3) Finančná polícia je oprávnená požadovať potrebné vysvetlenie od fyzickej osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu spôsobu nadobudnutia majetku. Vysvetlenie môže fyzická osoba odmietnuť, ak by ním spôsobila sebe alebo blízkej osobe³⁾ nebezpečenstvo trestného stíhania alebo nebezpečenstvo postihu za priestupok alebo osoba, ktorá by ním porušila spovedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá jej bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou, že zachová o nej mlčanlivosť ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou.

(4) Pri preskúvaní spôsobu nadobudnutia majetku je finančná polícia ďalej oprávnená

- a) vstupovať do každej prevádzkovej budovy, miestnosti alebo miesta slúžiaceho na podnikanie, ako aj do dopravných prostriedkov používaných na podnikanie,
- b) vstupovať aj do obydlií, ak obydlie slúži na podnikanie,
- c) nazerať do evidencií, účtovných písomností, listín a iných dokladov, spisov a záznamov na technickom nosiči dát, robiť si z nich výpisy, odpisy a kópie,
- d) písomne žiadať od bánk a pobočiek zahraničných bánk správy, ktoré sa týkajú klientov bánk alebo pobočiek zahraničných bánk, aj keď sú predmetom bankového tajomstva⁴⁾.

§ 5 **Podnet**

(1) Ak finančná polícia po preskúmaní spôsobu nadobudnutia majetku podľa § 3 a 4 zistí skutočnosti nasvedčujúce tomu, že fyzická osoba alebo právnická osoba nadobudla tento majetok z nelegálnych príjmov, podá prokurátorovi podnet na podanie návrhu na začatie konania o vyslovenie nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov.

(2) Podnet podľa odseku 1 obsahuje:

- a) označenie orgánu, ktorý ho podáva,
- b) meno, priezvisko, adresu pobytu a dátum narodenia fyzickej osoby alebo obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ktorej majetok má byť vyhlásený za nadobudnutý z nelegálnych príjmov,
- c) uvedenie skutočností nasvedčujúcich tomu, že majetok fyzickej osoby alebo právnickej osoby bol nadobudnutý z nelegálnych príjmov,
- d) označenie dôkazov preukazujúcich skutočnosti nasvedčujúce tomu, že majetok fyzickej osoby alebo právnickej osoby bol nadobudnutý z nelegálnych príjmov,
- e) dátum a miesto podania,
- f) podpis zodpovedného príslušníka finančnej polície.

§ 6 **Postup prokurátora pred podaním návrhu**

(1) Na zistenie skutočností nasvedčujúcich tomu, že majetok bol nadobudnutý z nelegálnych príjmov obstaráva prokurátor podklady, požaduje vysvetlenia, zisťuje

3) § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

4) § 91 ods. 4 písm. g) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

a zabezpečuje dôkazy potrebné na podanie návrhu na začatie konania o vyslovení nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov (ďalej len „návrh“).

(2) Prokurátor môže fyzickú osobu alebo právnickú osobu označenú v podnete požiadať o podanie vysvetlenia alebo predloženie dôkazov o tom, akým spôsobom nadobudla majetok uvedený v podnete. Ak fyzická osoba alebo právnická osoba žiadosti prokurátora nevyhoví, môže prokurátor podať návrh aj bez jej vysvetlenia.

(3) Orgány verejnej moci, právnické osoby a fyzické osoby poskytujú prokurátorovi na požiadanie informácie nevyhnutné na postup podľa tohto zákona a potrebnú súčinnosť podľa osobitného predpisu⁵⁾.

Podanie návrhu a postup v konaní

§ 7

(1) Ak prokurátor má za preukázané skutočnosti nasvedčujúce tomu, že fyzická osoba alebo právnická osoba (ďalej len „odporca“) nadobudla majetok z nelegálnych príjmov, podá súdu návrh.

(2) Návrhom sa prokurátor domáha rozhodnutia o vyslovení nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov a o povinnosti zložiť na účet štátu peňažnú zábezpeku, zodpovedajúcu najviac hodnote a najmenej jednej polovici hodnoty majetku nadobudnutého z nelegálnych príjmov. V návrhu prokurátor okrem náležitostí podľa všeobecného predpisu o konaní pred súdom⁶⁾ uvedie hodnotu majetku, ktorý má byť rozhodnutím vyslovený za nadobudnutý z nelegálnych príjmov a navrhne sumu peňažnej zábezpeky, ktorá má byť zložená.

(3) Súd môže predbežným opatrením podľa všeobecného predpisu o konaní pred súdom⁷⁾ uložiť odporcovi, aby nenakladal s určitým majetkom v hodnote uvedenej prokurátorom v návrhu.

§ 8

(1) Prokurátor v konaní pred súdom preukazuje skutočnosti nasvedčujúce tomu, že odporca nadobudol majetok z nelegálnych príjmov. Odporca v konaní pred súdom preukazuje, že majetok, ktorého hodnotu prokurátor v návrhu uviedol, nadobudol z preukázateľných príjmov získaných v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

(2) Ak prokurátor v konaní pred súdom nepreukáže skutočnosti nasvedčujúce tomu, že odporca nadobudol majetok z nelegálnych príjmov, súd návrh zamietne.

(3) O vyslovení nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov súd rozhoduje uznesením. V uznesení súd uloží odporcovi, aby zložil na účet štátu peňažnú

5) § 37 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.

6) § 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

7) § 74 až 77 Občianskeho súdneho poriadku.

zábezpeku zodpovedajúcu najviac hodnote a najmenej jednej polovici hodnoty majetku nadobudnutého z nelegálnych príjmov.

§ 9

Vrátenie peňažnej zábezpeky

(1) Ak po právoplatnosti uznesenia podľa § 8 ods. 3 vyjdú najavo dôkazy, ktoré odporca bez svojej viny nemohol použiť v konaní o vyslovenie nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov a tieto dôkazy môžu pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, môže odporca podať návrh na vrátenie peňažnej zábezpeky od štátu.

(2) Návrh na vrátenie peňažnej zábezpeky od štátu možno podať do piatich rokov od právoplatnosti uznesenia podľa § 8 ods. 3 súdu, ktorý ho vydal.

(3) V návrhu na vrátenie peňažnej zábezpeky od štátu odporca okrem všeobecných náležitostí podľa všeobecného predpisu o konaní pred súdom⁶⁾ označí uznesenie vydané podľa § 8 ods. 3, dôvody podania návrhu na vrátenie peňažnej zábezpeky od štátu, skutočnosti svedčiace o tom, že návrh je podaný včas a uvedie navrhované dôkazy.

(4) Ak odporca v konaní o vrátenie peňažnej zábezpeky od štátu preukáže, že majetok nadobudol z preukázateľných príjmov získaných v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd zruší uznesenie vydané podľa § 8 ods. 3 a rozhodne uznesením o vrátení peňažnej zábezpeky odporcovi. V opačnom prípade súd návrh na vrátenie peňažnej zábezpeky od štátu zamietne.

(5) Na konanie o vrátenie peňažnej zábezpeky sa primerane použije ustanovenie § 8 ods. 1.

§ 10

Nakladanie s peňažnou zábezpekou

(1) Peňažnú zábezpeku podľa § 8 ods. 3 je odporca povinný zložiť na osobitný účet Ministerstva financií Slovenskej republiky vedený v Štátnej pokladnici, ak osobitný zákon neupravuje vedenie účtu inak⁸⁾.

(2) Ministerstvo financií Slovenskej republiky vráti zloženú peňažnú zábezpeku po právoplatnosti rozhodnutia o zrušení uznesenia podľa § 9 ods. 4 odporcovi spolu s úrokmi.

(3) Peňažná zábezpeka je vylúčená z exekúcie⁹⁾ a z výkonu rozhodnutia¹⁰⁾.

8) § 23 ods. 1 zákona č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

9) § 57 ods. 1 písm. d) a § 114 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

10) § 268 ods. 1 písm. d) a § 321 Občianskeho súdneho poriadku.

§ 11

Prepadnutie peňažnej zábezpeky

(1) Peňažná zábezpeka, ktorá nebola vrátená podľa § 9 prepadá po uplynutí piatich rokov od právoplatnosti uznesenia podľa § 8 ods. 3 v prospech štátu.

(2) Ak konanie o vrátenie peňažnej zábezpeky nebolo právoplatne skončené do piatich rokov od právoplatnosti uznesenia podľa § 8 ods. 3, prepadne peňažná zábezpeka v prospech štátu až po právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vrátenie peňažnej zábezpeky od štátu.

(3) Peňažná zábezpeka prepadnutá v prospech štátu je príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Spoločné a prechodné ustanovenia

§ 12

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa § 7 až 9 sa použijú ustanovenia všeobecného predpisu o konaní pred súdom¹¹⁾.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, na postup prokurátora podľa § 6 sa použijú ustanovenia osobitného zákona¹²⁾.

§ 13

(1) Postupom podľa tohto zákona nie je dotknutá zodpovednosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby za protiprávne konanie postihnutelné podľa osobitného predpisu¹³⁾.

(2) Ak po podaní návrhu podľa § 7 ods. 1 bolo začaté voči tomu istému odporcovi konanie pred súdom podľa osobitného predpisu¹⁴⁾, ktoré sa týka spôsobu nadobudnutia majetku, voči ktorému návrh podľa § 7 ods. 1 smeruje, súd uznesením konanie podľa § 8 preruší až do právoplatného skončenia konania podľa osobitného predpisu.

§ 14

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004.

11) Občiansky súdny poriadok.

12) Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.

13) Napríklad zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 415, 420 a § 451 Občianskeho zákonníka.

14) Zákon č. 141/1961 Zb. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.